

Regelrådet är ett särskilt beslutsorgan inom Tillväxtverket vars ledamöter utses av regeringen. Regelrådet ansvarar för sina egna beslut. Regelrådets uppgifter är att granska och yttra sig över kvaliteten på konsekvensutredningar till författningsförslag som kan få effekter av betydelse för företag.

Transportstyrelsen
Väg- och järnvägsavdelningen
Box 267
781 23 Borlänge

Yttrande över Transportstyrelsens föreskrifter om trafiksäkerhetsgranskare

Regelrådets ställningstagande

Regelrådet finner att konsekvensutredningen uppfyller kraven i 6 och 7 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

Remissen innehåller även förslag till allmänna råd, vilka inte omfattas av Regelrådets granskning.

Innehållet i förslaget

Remissen innehåller förslag till ändring av Transportstyrelsens föreskrifter (TSFS 2011:99) om utbildning, godkännande och behörighetsbevis avseende trafiksäkerhetsgranskare. Förslaget inför bestämmelser om att fortbildning ska ske minst vart tredje år och att intyg på fortbildning ska skickas till Transportstyrelsen. Krav införs vidare på att den som godkänns som trafiksäkerhetsgranskare men saknar erfarenhet av arbete med vägräcken eller andra skyddsanordningar ska genomgå fortbildning om detta inom ett år efter godkännandet. Vidare ska de som idag redan är godkända trafiksäkerhetsgranskare, men som saknar motsvarande erfarenhet, enligt en övergångsbestämmelse, genomgå sådan fortbildning inom ett år efter att ändringsförfattningen trätt ikraft. Det föreslås även krav på att den som godkänns som trafiksäkerhetsgranskare ska ha relevant arbetslivserfarenhet inom områdena vägutformning, tekniska lösningar för säkrare vägar och olycksanalys.

Skälen för Regelrådets ställningstagande

Bakgrund och syfte med förslaget

Av konsekvensutredningen framgår att trafiksäkerhetsgranskningar av vägprojekt på det transeuropeiska transportvägnätet (TEN-T-vägnätet) ska utföras av trafiksäkerhetsgranskare, enligt vägsäkerhetslagen (2010:1362). Bakgrunden till vägsäkerhetslagen är Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/96/EG av den 19 november 2008 om förvaltning av vägars säkerhet. Det uppges i konsekvensutredningen att det av vägsäkerhetslagen, liksom av EU-direktivet framgår att trafiksäkerhetsgranskarna ska genomgå regelbunden fortbildning, men att det idag inte specificeras i någon författning hur ofta fortbildning ska ske för att anses vara regelbunden. Det framgår vidare att det heller inte finns något lärosäte, organisation eller företag som anordnar fortbildning, trots att den som anordnar utbildning av trafiksäkerhetsgranskare också ska ha en undervisningsplan för fortbildning enligt gällande föreskrifter. Syftet med förslaget uppges vara att säkerställa att trafiksäkerhetsgranskare har aktuell och relevant kunskap inom området och det regelverk som granskningen ska ske emot. Syftet är, enligt förslagsställaren, även att förtydliga kraven så att de bättre stämmer överens med vad som specificeras i EU-direktivet.

Regelrådet finner att förslagsställarens redovisning av förslagets bakgrund och syfte är godtagbar.

Alternativa lösningar och effekter av om ingen reglering kommer till stånd

Av konsekvensutredningen framgår att föreskrifterna från början handlar om ett införlivande av ett EU-direktiv, varför det inte finns något alternativ till reglering. Det framgår vidare att om ingen reglering kommer till stånd är alternativet att Transportstyrelsen börjar återkalla trafiksäkerhetsgranskarnas behörighetsbevis, eftersom granskarna då inte uppfyller lagstiftningens krav då regelbunden fortbildning inte skett. Förslagsställaren uppger även att om kravet på regelbunden fortbildning inte specificeras med krav för vad som är att betrakta som regelbunden, finns en uppenbar risk att trafiksäkerhetsgranskarna fortbildar sig för sällan eller inte alls.

Regelrådet finner att förslagsställarens redovisning av alternativa lösningar och effekter av om ingen reglering kommer till stånd är godtagbar.

Förslagets överensstämmelse med EU-rätten

Av konsekvensutredningen framgår att enligt artikel 9.4 a i Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/96/EG av den 19 november 2008 om förvaltning av vägars säkerhet, ska den som godkänns som trafiksäkerhetsgranskare ha relevant erfarenhet eller utbildning i vägutformning, tekniska lösningar för säkrare vägar samt olycksanalys. Transportstyrelsen uppger att enligt direktivet kan kompetensbehovet hos den som godkänns som trafiksäkerhetsgranskare täckas av utbildning, men att bedömningen görs att det utöver detta behövs praktisk erfarenhet. Förslagsställaren bedömer att regleringen överensstämmer med de skyldigheter som följer av Sveriges medlemskap i EU.

Regelrådet finner att förslagsställarens redovisning av förslagets överensstämmelse med EU-rätten är godtagbar.

Särskild hänsyn till tidpunkt för ikraftträdande och behov av speciella informationsinsatser

Förslagsställaren gör i sin konsekvensutredning bedömningen att ett tidigt ikraftträdande medför positiva konsekvenser för vägsäkerheten, varför föreskrifternas ikraftträdande planeras till den 1 januari 2017. Av konsekvensutredningen framgår även att särskilda informationsinsatser kommer att göras till berörda parter via e-post, informationsbrev etcetera.

Regelrådet kan konstatera att förslagsställarens redovisning av särskild hänsyn till tidpunkt för ikraftträdande och behov av speciella informationsinsatser är godtagbar.

Berörda företag utifrån antal, storlek och bransch

Av konsekvensutredningen framgår att förslaget främst berör personer som önskar bli godkända som trafiksäkerhetsgranskare samt de som redan har godkänts. Det framgår att fram till år 2015 hade totalt 23 trafiksäkerhetsgranskare godkänts och att dessa finns vid Lunds Tekniska Högskola, Lunds universitet, Movea, Ramböll Sverige AB, Sweco Infrastructure AB, Trafikkontoret Stockholms stad, Trafikverket, Trivector, Tyréns AB, WSP Samhällsbyggnad och ÅF Infraconsult AB. Förslagsställaren uppger antalet anställda samt omsättning för Sweco, Ramböll, ÅF, WSP och Tyréns. Vidare framgår att förslaget även påverkar teknikonsultföretag, myndigheter och organisationer som har eller önskar anställa trafiksäkerhetsgranskare, liksom de som kan tänkas utbildas och fortbildas dessa. Det framgår också att det i dagsläget finns ett tjugotal universitet som skulle kunna vara aktuella som sådana utbildare. Utöver dessa berörs, enligt konsekvensutredningen, också de som anlitar godkända

trafiksäkerhetsgranskare, det vill säga väghållarna för TEN-T-vägnätet i Sverige som utöver Trafikverket är Öresundsbrokonsortiet.

Regelrådet finner att förslagsställarens redovisning av berörda företag utifrån antal, storlek och bransch är godtagbar.

Påverkan på berörda företags kostnader, tidsåtgång och verksamhet

Administrativa kostnader

Regelrådet kan konstatera att det saknas redovisning för den kostnad som uppstår vid införandet av kravet på att intyg ska skickas till Transportstyrelsen. Regelrådet anser att det hade förbättrat konsekvensutredningens kvalitet om denna redovisning hade funnits med. Såvitt Regelrådet kan bedöma utgör emellertid denna kostnad sannolikt en begränsad del av förslaget totala kostnader, varför Regelrådet anser bristen vara mindre allvarig. I övrigt kan Regelrådet konstatera att förslagsställaren redovisar den totala kostnaden för anordnande av fortbildning som både en administrativ och en annan kostnad. Regelrådet kan konstatera att kursutveckling, förberedelser, marknadsföring och administration av utbildning inte är en renodlad administrativ kostnad, det vill säga en kostnad som följer av att information upprättas, lagras och/eller överförs. Regelrådet väljer därför att kommentera redovisningen under rubriken för andra kostnader och verksamhet.

Regelrådet finner att förslagsställarens redovisning av förslaget administrativa kostnader är godtagbar.

Andra kostnader och verksamhet

Av konsekvensutredningen framgår att den som anordnar fortbildning bör utifrån behovet av utbildningstillfällen åtminstone ge kursen årligen. Förslagsställaren uppskattar att den totala tidsåtgången för förberedelser och administration blir cirka 30 timmar per år, förutsatt att undervisningstiden är 8 timmar. Utifrån ett antagande att fortbildningen kommer att drivas som en uppdragsutbildning, där ett lärosäte, organisation eller företag ska ta betalt enligt självkostnadsprincipen, och med ett timpris på 700 kronor, inklusive OH-påslag erhålls, enligt förslagsställaren, en kostnad på 21 000 kronor per kurstillfälle, exklusive eventuella material- och lokalkostnader.

När det gäller kursavgiften för fortbildning som trafiksäkerhetsgranskarna ska betala vart tredje år, uppskattas den vara cirka 5 000 kronor, exklusive moms. Utöver detta tillkommer en kostnad för själva tidsåtgången att gå utbildningen, vilket förslagsställaren uppskattar till 6 000 kronor per år, exklusive eventuell restid och resekostnader. För de trafiksäkerhetsgranskare som saknar erfarenhet inom skyddsanordningar och räcken tillkommer en engångskostnad för kursavgift på cirka 5 000 kronor samt en kostnad för tidsåtgången att gå utbildningen som beräknas ta 16 timmar, vilket ger en engångskostnad på cirka 30 000 kronor, exklusive eventuell restid och resekostnader. Sammanlagt för samtliga 20 aktiva trafiksäkerhetsgranskare uppger förslagsställaren att det blir en kostnad på 600 000 kronor totalt, exklusive eventuell restid och resekostnader. Förslagsställaren bedömer i konsekvensutredningen att den ökade kostnaden för kompetensutveckling av trafiksäkerhetsgranskare kommer att finansieras genom att företagen tar ut ökade timtaxor för arbetets utförande, det vill säga väghållarna kommer sannolikt att få betala kostnadsökningen i slutändan. Förslagsställaren gör även bedömningen att det är tveksamt om det är genomförbart för något eller några lärosäten eller företag att hålla uppdragsutbildning till självkostnadspris varje år med tanke på att det i dagsläget finns maximalt 20 aktiva trafiksäkerhetsgranskare.

Förslagsställare bedömer att det enda kvarvarande alternativet då är att Trafikverket administrerar utbildningen och eventuellt driver den i samverkan med exempelvis experter inom verksamhetsområdet.

Regelrådet finner att förslagsställarens redovisning av andra kostnader och verksamhet är godtagbar.

Påverkan på konkurrensförhållandena för berörda företag

Av konsekvensutredningen framgår att förslagsställaren gör bedömningen att konkurrensförhållandena för de berörda företagen inte påverkas, eftersom samma regler kommer att gälla för alla, samtidigt som den reella kostnadsökningen som regelförslaget medför bedöms som marginell i förhållande till potentiell omsättning för en trafiksäkerhetsgranskare.

Regelrådet finner att förslagsställarens redovisning av förslagets påverkan på konkurrensförhållandena för berörda företag är godtagbar.

Regleringens påverkan på företagen i andra avseenden

Av konsekvensutredningen framgår att en del ändringar av föreskrifterna blir mer ändamålsenliga, tydliga och enklare att förstå, vilket, enligt förslagsställaren, bidrar till att göra regelverket lättare för användarna att tillämpa samt ökar rättssäkerheten.

Regelrådet finner att förslagsställarens redovisning av regleringens påverkan på företagen i andra avseenden är godtagbar.

Särskilda hänsyn till små företag vid reglernas utformning

Av konsekvensutredningen framgår att förslagsställaren gör bedömningen att ingen hänsyn behöver tas till små företag vid reglernas utformning.

Regelrådet finner ingen anledning att ifrågasätta förslagsställarens bedömning, varför Regelrådet finner att förslagsställarens redovisning av behovet av särskilda hänsyn till små företag vid reglernas utformning är godtagbar.

Sammantagen bedömning

Regelrådet kan konstatera att samtliga bedömningspunkter är godtagbara.

Regelrådet finner därmed att konsekvensutredningen uppfyller kraven i 6 och 7 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

Regelrådet behandlade ärendet vid sammanträde den 5 oktober 2016.

I beslutet deltog Pernilla Lundqvist ordförande, Samuel Engblom, Claes Norberg, Yvonne von Friedrichs och Lennart Renbjör.

Ärendet föredrogs av Annika LeBlanc.

Pernilla Lundqvist
Ordförande

Annika LeBlanc
Föredragande